

Metody numeryczne

Projekt nr 1

Malwina Wojewoda

9 grudnia 2021

1 Treść zadania

Wyznaczanie zer wielomianu (i wizualizacja szybkości zbieżności metody) $w(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k$ w dziedzinie zespolonej metodą Jarratta. Do obliczania wartości wielomianu i jego pochodnej zastosować algorytm Hornera.

2 Opis metody

2.1 Algorytm Hornera

W programie do obliczania wartości wielomianu i jego pochodnej stosuję algorytm Hornera.

Aby go wykorzystać zapisuję funkcję $w(z)$ jako $w(z) = a_m + z(a_{m-1} + z(\dots + z(a_2 + z(a_1 + za_0))\dots))$. Następnie, począwszy od wielomianu znajdującego się w najbardziej wewnętrznym nawiasie obliczam potrzebne wartości:

$$w_0 = a_0,$$

$$w_1 = a_1 + zw_0,$$

$$w_2 = a_2 + zw_1$$

i tak dalej aż do $w_m = w(z)$.

W ten sposób otrzymuję wartość wielomianu $w(z)$ w wybranym punkcie z .

Aby otrzymać wartość pochodnej wielomianu różniczkuję go w takiej postaci jak wyżej zapisałam i zachowując oznaczenia mam:

$$w(z) = a_m + zw_{m-1}, \text{ gdzie } w_{m-1} \text{ jest funkcją zmiennej } z.$$

Różniczkując powyższą funkcję otrzymuję:

$$w'(z) = w_{m-1} + zw'_{m-1}$$

Teraz różniczkuję w'_{m-1} i wychodzi:

$$w'(z) = w_{m-1} + z(w_{m-2} + zw'_{m-2})$$

i tak dalej aż do otrzymania wzoru pochodnej: $w'(z) = w_{m-1} + z(w_{m-2} + z(\dots + z(w_2 + z(w_1 + zw_0))\dots))$. W tym momencie postępuję analogicznie jak wyżej, gdzie obliczałam wartości wielomianu $w(z)$ w wybranym punkcie z .

2.2 Metoda Jarratta

Metoda Jarratta jest iteracyjnym algorytmem wyznaczania przybliżonych wartości pierwiastków funkcji jednej zmiennej. Aby móc ją zastosować do danej funkcji musi mieć ona ciągłą pochodną drugiego stopnia. W zadaniu zajmuję się wielomianami, więc założenie to jest spełnione. Wzór iteracyjny na $(k+1)$ -wsze przybliżenie wygląda następująco:

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k - \frac{1}{2} \frac{f(x_k)}{f'(x_k)}),}$$

gdzie $k = 0, 1, 2, \dots$

3 Opis programu obliczeniowego

Mój program obliczeniowy składa się z następujących funkcji:

3.1 metodaHornera

Funkcja ta przyjmuje jako argumenty:

- *wspolczynniki* - jest to wektor współczynników wielomianu, gdzie *wspolczynniki*(1)= a_n jest współczynnikiem przy x^n -tej, najwyższej potędze czyli są one podane w kolejności od najwyższej potęgi do najmniejszej ($wspolczynniki(i) = a_{n+1-i}$, gdzie a_{n+1-i} jest współczynnikiem przy x^{n+1-i})
- *z* - liczba, dla której wyliczamy wartość wielomianu

Funkcja ta zwraca wektor dwuelementowy, w którym pierwszym elementem jest wartość wielomianu w danym punkcie *z*, a drugim oraz wartość pochodnej wielomianu w tym punkcie

```
1 function [wartosc, wartoscPochodnej] = metodaHornera(wspolczynniki, z)
2     n = length(wspolczynniki);
3     if n == 0 % pusta lista
4         error("Lista wspolczynniki w nie moze byc pusta")
5     end
6     if n == 1 % wielomiany stopnia 0
7         wartosc = wspolczynniki(1);
8         wartoscPochodnej = 0;
9         return
10    end
11    % wielomiany stopnia >=1:
12    wartoscTmp = wspolczynniki(1); % zaczyna od a_{0}, czyli od najbardziej
13    wewnetrznego nawiasu
14    pochodnaTmp = wartoscTmp; % analogicznie zaczyna w najbardziej wewnetrznym
15    nawiasie
16    for iterator = 2:1:n-1 %oblicza wartosc iteracyjnie, zgodnie z algorytmem
17    Hornera
18        wartoscTmp = wartoscTmp*z + wspolczynniki(iterator);
19        pochodnaTmp = pochodnaTmp*z + wartoscTmp;
20    end
21    wartosc = wspolczynniki(n) + wartoscTmp*z; %dodajemy poza petla, bo przy
22    obliczaniu wartosci wielomianu jest o jeden nawias wiecj niz w
23    przypadku obliczania wartosci pochodnej wielomianu
24    wartoscPochodnej = pochodnaTmp;
```

3.2 metodaJarrattaWynik

Funkcja ta przyjmuje jako argumenty:

- *wspolczynniki* - jest to wektor współczynników wielomianu, gdzie *wspolczynniki*(1)= a_n jest współczynnikiem przy x^n -tej, najwyższej potędze czyli są one podane w kolejności od najwyższej potęgi do najmniejszej ($wspolczynniki(i) = a_{n+1-i}$, gdzie a_{n+1-i} jest współczynnikiem przy x^{n+1-i})
- *ile* - liczba iteracji, które mają się wykonać
- *x₀* - przybliżenie początkowe

Funkcja ta zwraca przybliżenie pierwiastka wielomianu z wykorzystaniem metody Jarratta, po wykonaniu *ile* iteracji.

```
1 function wynik = metodaJarrattaWynik(wspolczynniki, ile, x_0)
2     n = length(wspolczynniki);
3     if n == 0 % pusta lista
4         error('Lista wspolczynniki w nie moze byc pusta');
5     end
6     if n == 1 % wielomiany stopnia 0
```

```

7         if wspolczynniki == 0 % funkcja stala rowna 0
8             warning('Funkcja stala r wna 0');
9             wynik = Inf;
10            return
11        else
12            warning('Funkcja stala - brak miejsc zerowych');
13            return
14        end
15    end
16    x = complex(x_0); % zamienia podana liczbe na zespolona
17    for i = 1:ile
18        [f_x, fPrime_x] = metodaHornera(wspolczynniki, x); % wartosc wielomianu
19        i jego pochodnej w punkcie x
20        nawias = x - f_x/(2*fPrime_x); % wartosc nawiasu w mianowniku
21        [~, fPrime_nawias] = metodaHornera(wspolczynniki, nawias); %wartosc
22        mianownika
23        x = x - f_x/fPrime_nawias; % kolejne przyblizenie, jesli petla bedzie
        sie dalej wykonywac staze sie to nowym punktem startowym
    end
    wynik = x;

```

3.3 metodaJarrattaIleIteracji

Funkcja ta przyjmuje jako argumenty:

- *wspolczynniki* - jest to wektor współczynników wielomianu, gdzie *wspolczynniki*(1)= a_n jest współczynnikiem przy n -tej, najwyższej potędze czyli są one podane w kolejności od najwyższej potęgi do najmniejszej ($wspolczynniki(i) = a_{n+1-i}$, gdzie a_{n+1-i} jest współczynnikiem przy x^{n+1-i})
- x_0 - przybliżenie początkowe
- *przyblizenie* - jeśli różnica między kolejnymi wyznaczonymi punktami jest mniejsza od tej wartości to następuje przerwanie pętli (warunek stopu)

Funkcja ta zwraca liczbę iteracji, dla których różnica między kolejnymi wyznaczonymi punktami jest mniejsza niż zadana wartość *przyblizenie*.

```

1 function licznik = metodaJarrattaIleIteracji(wspolczynniki, x_0, przyblizenie)
2     n = length(wspolczynniki);
3     if n == 0 % pusta lista
4         error("Lista wspolczynniki w nie mo e by pusta");
5     end
6     if n == 1 % wielomiany stopnia 0
7         if wspolczynniki == 0 % funkcja stala r wna 0
8             warning('Funkcja stala r wna 0');
9             licznik = 0;
10            return
11        else
12            warning("Funkcja stala - brak miejsc zerowych");
13            return
14        end
15    end
16    x = complex(x_0);
17    poprzednie = Inf; % poczatkowo wartosc poprzedniego przyblizenia ustawiona
        jest na Inf, aby przy pierwszym przejsci petli z niej nie wyjsc
18    licznik = 0; %licznik iteracji
19    roznica = Inf; % poczatkowo wartosc roznicy ustawiona jest na Inf, aby przy
        pierwszym przejsci petli z niej nie wyjsc
20    while (roznica > przyblizenie && licznik < 100)
21        [f_x, fPrime_x] = metodaHornera(wspolczynniki, x); % wartosc wielomianu
        i jego pochodnej w punkcie x

```

```

22     nawias = x - f_x/(2*fPrime_x); % wartosc nawiasu w mianowniku
23     [~, fPrime_nawias] = metodaHornera(wspolczynniki, nawias); %wartosc
        mianownika
24     x = x - f_x/fPrime_nawias; % kolejne przyblizenie
25     roznica = abs(x - poprzednie); % roznica miedzy i-tym a (i-1)-wszym
        przyblizeniem miejsca zerowego
26     poprzednie = x; %przy przejsci do nowej petli zapisana zostaje
        wartosc poprzedniego przyblizenia
27     licznik = licznik +1;
28 end
29 if licznik == 100 %jesli liczba iteracji przekroczy 100 to uznaje, ze z
        tego punktu nie ma zbieznosci
30     licznik = Inf;
31 end

```

3.4 wizualizacja

Funkcja ta przyjmuje jako argumenty:

- *wspolczynniki* - jest to wektor współczynników wielomianu, gdzie *wspolczynniki*(1)= a_n jest współczynnikiem przy n -tej, najwyższej potędze czyli są one podane w kolejności od najwyższej potęgi do najmniejszej ($\text{wspolczynniki}(i) = a_{n+1-i}$, gdzie a_{n+1-i} jest współczynnikiem przy x^{n+1-i})
- *a, b* - krańcowe wartości na osi liczb rzeczywistych dla których będą badać zbieżność
- *n* - wyznaczy n punktów rozłożonych równomiernie na przedziale $[a, b]$
- *c, d* - krańcowe wartości na osi liczb zespolonych dla których będą badać zbieżność
- *m* - wyznaczy m punktów rozłożonych równomiernie na przedziale $[c, d]$
- *dokladnosc* - określa jak małą różnicę między i -tym a $(i+1)$ -wszym przybliżeniem miejsca zerowego chcemy otrzymać

Funkcja ta zwraca wizualizację zbieżności metody dla wybranych punktów. Na osi poziomej oznaczone są części rzeczywiste punktu startowego, a na osi pionowej wartość części urojonej tego punktu. Im jaśniejszy kolor, tym szybciej funkcja zbiega do miejsca zerowego. Jeśli liczba iteracji przekroczyła 30, kolorowane jest na czarno. Na pionowym pasku przedstawiona została legenda, która mówi ile iteracji musiało zostać wykonanych aby otrzymać zadaną dokładność.

```

1 function obrazek = wizualizacja(wspolczynniki, a, b, n, c, d, m, dokladnosc)
2 %siatka punktow poczatkowych, dla ktorych bede badac zbieznosc
3 x = linspace(a, b, n); % n wartosci na osi liczb rzeczywistych, roz ozonych
        rowno na przedziale [a, b]
4 y = linspace(c, d, m); % m wartosci na osi liczb zespolonych, roz o onych
        rowno na przedziale [c, d]
5 [X,Y] = meshgrid(x, y); % X to macierz, w kt rej kazdy wiersz jest kopia x,
6 % a Y, w ktorej kazda kolumna jest kopia y
7 points = [X(:), Y(:)]; % tworzy macierz, w ktorej w pierwszej kolumnie sa
        wartosci na osi rzeczywistej, a w drugiej na zespolonej, ka dy wiersz
        reprezentuje jakis punkt poczatkowy
8 poczatkowePunkty = complex(points(:, 1), points(:, 2)); % wektor tych punktow
        jako liczb zepolonych
9 A = zeros(m, n); % macierz zer o m wierszach i n kolumnach
10 for iterator = 1:length(poczatkowePunkty) % iteruje po kolejnych punktach
11     if mod(iterator, m) == 0 %jesli element znajduje sie w pierwszym wierszu
12         indeksWiersza = 1; % obliczam na jakim miejscu w macierzy b dzie
            trzeba wstawic wartosc
13         indeksKolumny = fix(iterator/m);
14     else
15         indeksWiersza = m-mod(iterator, m)+1;

```

```

16     indeksKolumny = fix(iterator/m)+1;
17 end
18 if metodaJarrattaIleIteracji(wspolczynniki, poczatkowePunkty(iterator),
    dokladnosc) > 30 %jesli po 30 iteracjach nie b dzie spelniony warunek
    stopu to pole b dzie pokolorowane na maksymalna wartosc
19     A(indeksWiersza, indeksKolumny) = Inf;
20 else
21     % jesli warunek stopu bedzie szybciej niz w 30 iteracji to te liczbe
    iteracji wpisuje w odpowiednia komorke macierzy
22     A(indeksWiersza, indeksKolumny) = metodaJarrattaIleIteracji(
        wspolczynniki, poczatkowePunkty(iterator), 0.001);
23 end
24 end
25 colormap(flipud(hot)); %zmiana kolorowania, flipud odwraca os kolorowania
26 obrazek = imagesc(x, y, A); % wyswietla szybkość zbieżności dla wybranych
    punktów z osiami podpisanyimi wartościami na osi rzeczywistej (poziomej) i
    zespolonej (pionowej)
27 colorbar % wyswietla pasek legendy

```

4 Przykłady

4.1 Przykład 1: $w(z) = 0$

Weźmy wielomian stopnia 0 $w(z) = 0$ dla 10 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 8$:
Zwrócony wynik to:

```

>> metodaJarrattaWynik(0, 10, 8)
Warning: Funkcja stała równa 0
> In metodaJarrattaWynik (line 17)

```

```

ans =
    Inf

```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.01:

```

>> metodaJarrattaIleIteracji(0, 8, 0.01)
Warning: Funkcja stała równa 0
> In metodaJarrattaIleIteracji (line 19)

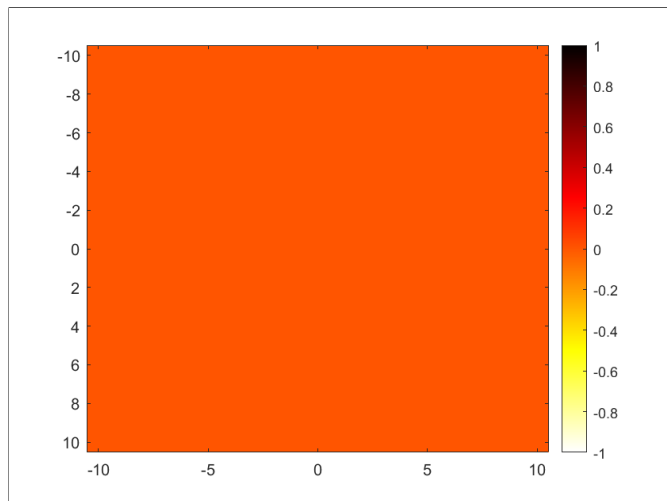
```

```

ans =
    0

```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$, takich że $x_k \in [-10, 10]$, $y_j \in [-10, 10]$,
 $x_k = a + kh_1, k = 0, \dots, n$,
 $y_j = -10 + jh_2, j = 0, \dots, m$,
 $h_1 = \frac{10 - (-10)}{20}, h_2 = \frac{10 - (-10)}{20}$
została przedstawiona na Rysunku 1.

Rysunek 1: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 0$

Widać, że w tym przypadku funkcja działa poprawnie, ponieważ każdy punkt początkowy tej funkcji jest miejscem zerowym. Jest ich nieskończenie wiele.

4.2 Przykład 2: $w(z) = 8$

Weźmy wielomian stopnia 0 $w(z) = 8$ dla 5 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = -5$:
Zwrócony wynik to:

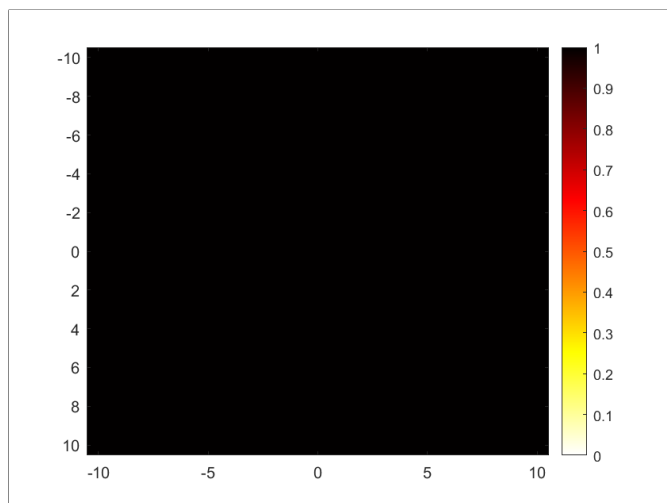
```
>> metodaJarrattaWynik(8, 5, -5)
Warning: Funkcja stała - brak miejsc zerowych
> In metodaJarrattaWynik (line 21)
```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.01:

```
>> metodaJarrattaIleIteracji(8, -5, 0.01)
Warning: Funkcja stała - brak miejsc zerowych
> In metodaJarrattaIleIteracji (line 23)
```

```
ans =
    Inf
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 2.

Rysunek 2: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 8$

Widać, że w tym przypadku funkcja działa poprawnie, ponieważ ta funkcja nie ma miejsc zerowych. Przyjęłam konwencję, że wówczas wartość licznika iteracji jest równa nieskończoność, co spowodowało pokolorowanie całej macierzy na czarno.

4.3 Przykład 3: $w(z) = 2x - 15$

Mamy wielomian stopnia 1 $w(z) = 2x - 15$ dla 3 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 10$:

Wiadomo, że wielomian stopnia 1 ma 1 miejsce zerowe.

Zwrócony wynik to:

```
>> p3J = metodaJarrattaWynik([2, -15], 3, 10)
```

```
p3J =  
7.5000000000000000
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji `roots()`:

```
>> p3R = roots([2, -15])  
p3diff = abs(p3R - p3J)
```

```
p3R =  
7.5000000000000000
```

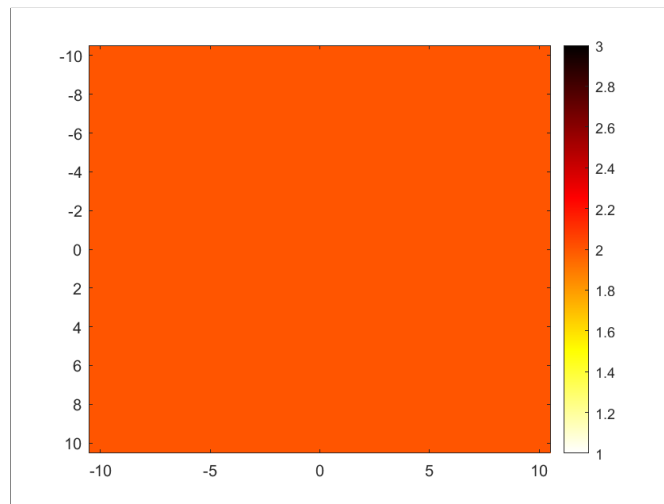
```
p3diff =  
0
```

Widać, że otrzymana wartość jest prawidłowa. Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.0001:

```
>> p3Ile = metodaJarrattaIleIteracji([2, -15], 10, 0.0001)
```

```
p3Ile =  
2
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 3.

Rysunek 3: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 2x - 15$

Widać, że w tym przypadku funkcja działa poprawnie, ponieważ wyznaczone miejsce zerowe jest takie samo jak obliczone przy pomocy funkcji `roots()`. Aby otrzymać ten wynik muszą zostać wykonane 2 iteracje, dla dowolnego punktu z płaszczyzny zespolonej.

4.4 Przykład 4: $w(z) = x^2 + x - 6$

Ten wielomian 2 miejsca zerowe rzeczywiste.

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 2 $w(z) = x^2 + x - 6$ dla 5 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 20$:

Zwrócony wynik to:

```
>> p4J = metodaJarrattaWynik([1, 1, -6], 5, 20)
```

```
p4J =  
2
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
>> p4R = roots([1, 1, -6])
```

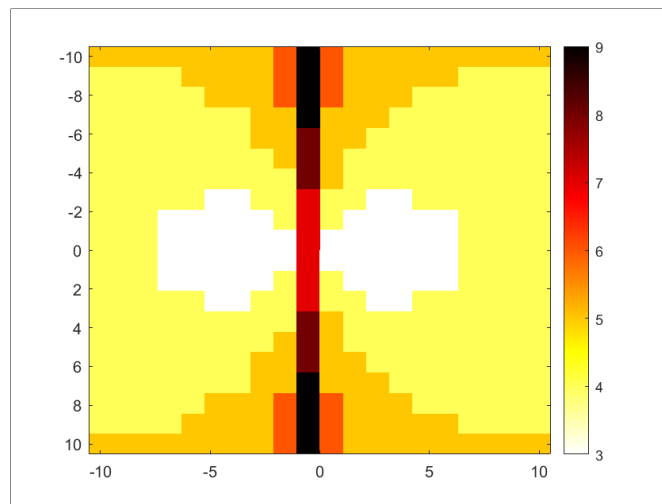
```
p4R =  
-3  
2
```

Widać, że wartość otrzymana przy użyciu metody Jarratta jest prawidłowa. Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.005:

```
>> p4Ile = metodaJarrattaIleIteracji([1, 1, -6], 20, 0.005)
```

```
p4Ile =  
5
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 4.

Rysunek 4: Wizualizacja zbieżności $w(z) = x^2 + x - 6$

4.5 Przykład 5: $w(z) = 9x^2 - 36x + 366$

Ten wielomian ma 1 miejsce zerowe rzeczywiste.

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 2 $w(z) = 9x^2 - 36x + 366$ dla 8 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = -16$:

Zwrócony wynik to:

```
>> p5J = metodaJarrattaWynik([9, -36, 36], 8, -16)
```

```
p5J =  
1.997256515774989
```


Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
>> p5R = roots([9, -36, 36])

p5R =
     2
     2
>> p5diff = abs(p5R(1:1) - p5J)

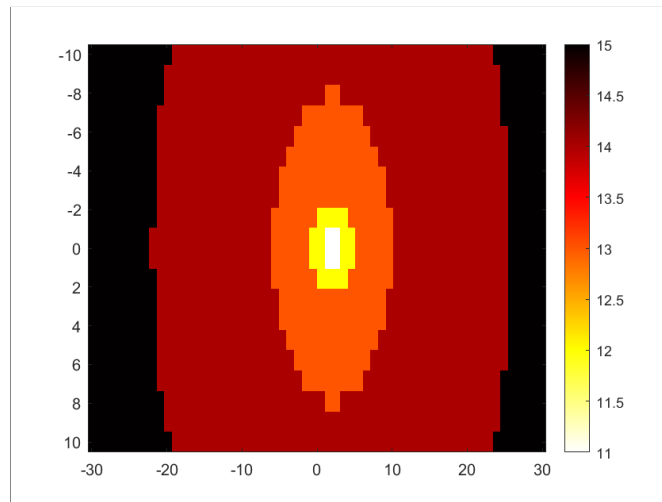
p5diff =
    0.002743484225011
```

Widać, że wartość otrzymana przy użyciu metody Jarratta jest dość dokładna. Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.00001:

```
>> p5Ile = metodaJarrattaIleIteracji([9, -36, 36], -16, 0.00001)

p5Ile =
    14
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 5.

Rysunek 5: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 9x^2 - 36x + 366$

4.6 Przykład 6: $w(z) = 64x^2 - 28x + 652$

Ten wielomian nie ma pierwiastków rzeczywistych.

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 2 $w(z) = 64x^2 - 28x + 652$ dla 20 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 1$:

Zwrócony wynik to:

```
>> p6J = metodaJarrattaWynik([64, -28, 652], 20, 1)

p6J =
-1.029628784192954

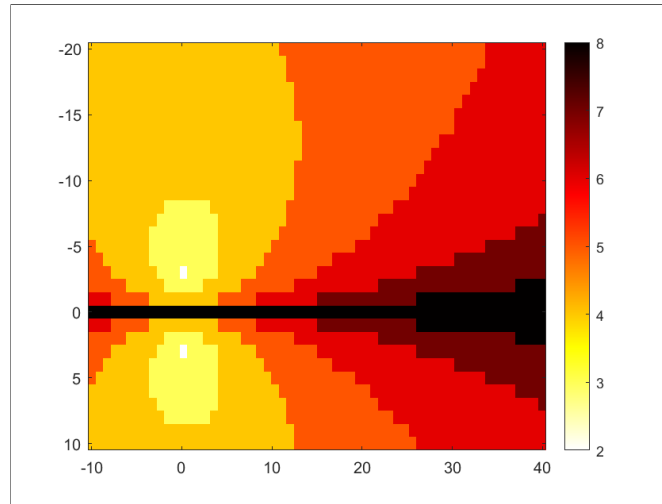
Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

p6R = roots([64, -28, 652])

p6R =
    0.218750000000000 + 3.184281463297489i
    0.218750000000000 - 3.184281463297489i
```

Widać, że wartość otrzymana przy użyciu metody Jarratta jest błędna, ponieważ jest to wartość rzeczywista, nie liczba zespolona. Zobaczmy więc wizualizację zbieżności:

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 6.

Rysunek 6: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 64x^2 - 28x + 652$

Widać, że jeśli weźmiemy inny punkt możemy otrzymać prawidłowy wynik. Spróbuję zatem dla punktu początkowego $z_0 = 2 + 3i$:

```
>> p6J2 = metodaJarrattaWynik([64, -28, 652], 20, 2+3i)
```

```
p6J2 =
0.218750000000000 + 3.184281463297490i
```

Oraz obliczę błąd tego przybliżenia dla 20 iteracji:

```
>> p6diff = abs(p6R(1,1) - p6J2)
```

```
p6diff =
8.886119947416683e-16
```

Błąd przybliżenia jest niewielki.

4.7 Przykład 7: $w(z) = 87x^4 + 2x^3 - 10x^2 - x + 14$

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 4 $w(z) = 87x^4 + 2x^3 - 10x^2 - x + 14$ dla 12 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = -40$:

Zwrócony wynik to:

```
>> p7J = metodaJarrattaWynik([87, 2, -10, -1, 14], 12, -40)
```

```
p7J =
4.788018492767351
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
>> p7R = roots([87, 2, -10, -1, 14])
```

```
p7R =
-0.484720428578795 + 0.420896795556327i
-0.484720428578795 - 0.420896795556327i
0.473226175705232 + 0.408088262892661i
0.473226175705232 - 0.408088262892661i
```

Widać, że wartość otrzymana przy użyciu metody Jarratta jest błędna. W takim razie sprawdzę jak będzie wyglądać, jeśli punktem startowym będzie liczba zespolona $13 - 4i$:

```
>> p7J2 = metodaJarrattaWynik([87, 2, -10, -1, 14], 12, 13-4i)
```

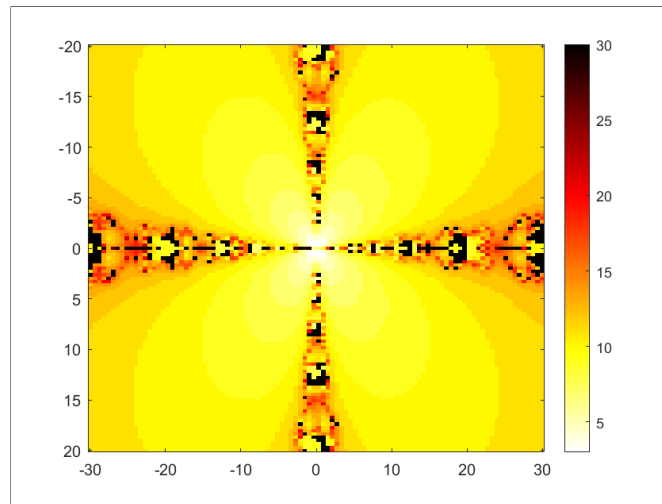
```
p7J2 =  
0.473226175705232 - 0.408088262892661i
```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.00001:

```
>> p5Ile = metodaJarrattaIleIteracji([9, -36, 36], -16, 0.00001)
```

```
p5Ile =  
14
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 7.

Rysunek 7: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 87x^4 + 2x^3 - 10x^2 - x + 14$

4.8 Przykład 8: $w(z) = 12x^6 + 11x^5 - 358x^4 - 840x^3 - 48x^2 + 96x + 1152$

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 6 $w(z) = 12x^6 + 11x^5 - 358x^4 - 840x^3 - 48x^2 + 96x + 1152$ dla 7 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 34$:

Zwrócony wynik to:

```
>> p8J = metodaJarrattaWynik([12, 11, -358, -840, -48, 96, 1152], 7, 34)
```

```
p8J =  
6.095937958103034
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
>> p8R = roots([12, 11, -358, -840, -48, 96, 1152])
```

```
p8R =  
5.999999999999996 + 0.0000000000000000i  
-3.999999999999999 + 0.0000000000000000i  
-3.056719876958696 + 0.0000000000000000i  
-0.433216952657122 + 1.054742179817032i  
-0.433216952657122 - 1.054742179817032i  
1.006487115606267 + 0.0000000000000000i
```

```
>> p7J2 = metodaJarrattaWynik([87, 2, -10, -1, 14], 12, 13-4i)
```

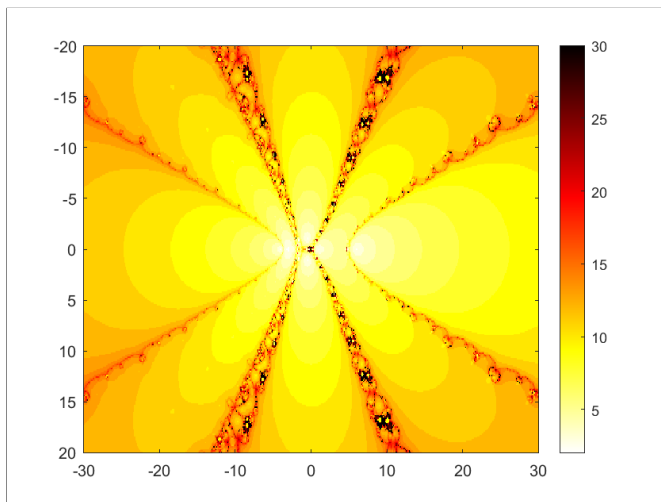
```
p7J2 =  
0.473226175705232 - 0.408088262892661i
```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.01:

```
>> p8Ile = metodaJarrattaIleIteracji([12, 11, -358, -840, -48, 96, 1152], 34, 0.01)
```

```
p8Ile =  
9
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 8.

Rysunek 8: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 12x^6 + 11x^5 - 358x^4 - 840x^3 - 48x^2 + 96x + 1152$

4.9 Przykład 9: $w(z) = 381x^9 - 8x^8 + 128x^7 + 5x^6 + 4x^5 + 8x^4 + 9x^3 + 1x^2 + 13x + 25$

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 9 $w(z) = 381x^9 - 8x^8 + 128x^7 + 5x^6 + 4x^5 + 8x^4 + 9x^3 + 1x^2 + 13x + 25$ dla 8 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 16 + 2i$:

Zwrócony wynik to:

```
p9J = metodaJarrattaWynik([381, -8, 128, 5, 4, 8, 9, 1, 13, 25], 8, 16+2i)
```

```
p9J =  
3.408098004794578 + 0.428246802277727i
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
p9R = roots([381, -8, 128, 5, 4, 8, 9, 1, 13, 25])
```

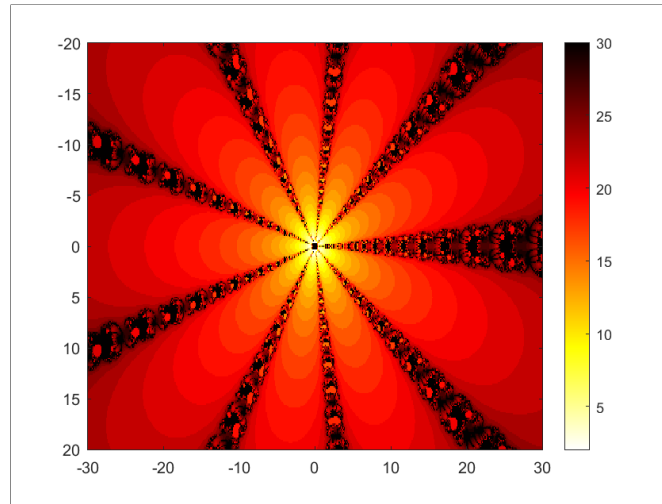
```
p9R =  
0.673251081415587 + 0.300343998630966i  
0.673251081415587 - 0.300343998630966i  
0.324542245799711 + 0.697392310458979i  
0.324542245799711 - 0.697392310458979i  
-0.131483243118991 + 0.786470399959953i  
-0.131483243118991 - 0.786470399959953i  
-0.527286696522960 + 0.458704770563869i  
-0.527286696522960 - 0.458704770563869i  
-0.657049399818611 + 0.000000000000000i
```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.01:

```
p9Ile = metodaJarrattaIleIteracji([381, -8, 128, 5, 4, 8, 9, 1, 13, 25], 16+2i, 0.001)

p9Ile =
    20
```

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 9.

Rysunek 9: Wizualizacja zbieżności $w(z) = 381z^9 - 8z^8 + 128z^7 + 5z^6 + 4z^5 + 8z^4 + 9z^3 + 1z^2 + 13z + 25$

4.10 Przykład 10: $w(z) = -56z^{13} + 333z^{12} + 147z^{11} + 999z^{10} - 12z^9 + 32z^7 + 97z^6 + 5z^5 + 6z^4 + 1z^2 + 3z + 51$

Obliczam przybliżenie miejsca zerowego wielomianu stopnia 9 $w(z) = -56z^{13} + 333z^{12} + 147z^{11} + 999z^{10} - 12z^9 + 32z^7 + 97z^6 + 5z^5 + 6z^4 + 1z^2 + 3z + 51$ dla 13 iterowań, z punktem początkowym $z_0 = 12 + 6i$:

Zwrócony wynik to:

```
p10J = metodaJarrattaWynik([-56, 333, 147, 999, -12, 0, 32, 97, 5, 6, 0, 1, 3, 51], 13, 12+6i)

p10J =
    2.013649376224300 + 0.603662690174133i
```

Sprawdzam, czy jest zgodny z rzeczywistym miejscem zerowym, korzystając z wbudowanej funkcji roots():

```
>> p10R = roots([-56, 333, 147, 999, -12, 0, 32, 97, 5, 6, 0, 1, 3, 51])

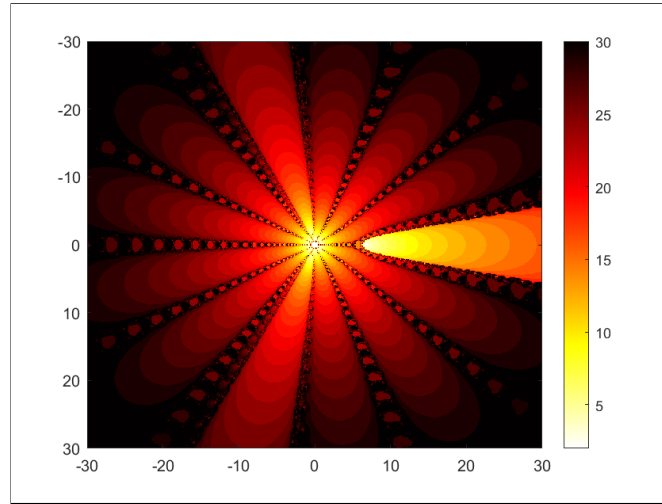
p10R =
    6.729740631503693 + 0.000000000000000i
   -0.395611234707528 + 1.590414229795951i
   -0.395611234707528 - 1.590414229795951i
   -0.693192519077972 + 0.237375631020338i
   -0.693192519077972 - 0.237375631020338i
   -0.470965550707565 + 0.598618765451894i
   -0.470965550707565 - 0.598618765451894i
    0.011425194239622 + 0.732070962330975i
    0.011425194239622 - 0.732070962330975i
    0.474330884460236 + 0.591757240495396i
    0.474330884460236 - 0.591757240495396i
    0.682357195755650 + 0.242999742280586i
    0.682357195755650 - 0.242999742280586i
```

Sprawdźmy teraz jak ile iteracji musimy wykonać dla tego punktu, aby otrzymać wynik z dokładnością do 0.001:

```
p10Ile = metodaJarrattaIleIteracji([-56, 333, 147, 999, -12, 0, 32, 97, 5, 6, 0, 1, 3, 51], 12+6i, 0.001)
```

p10Ile =
22

Wizualizacja zbieżności dla punktów $x_k + iy_j \in \mathbb{C}$ została przedstawiona na Rysunku 10.

Rysunek 10: Wizualizacja zbieżności $w(z) = -56x^{13} + 333x^{12} + 147x^{11} + 999x^{10} - 12x^9 + 32x^7 + 97x^6 + 5x^5 + 6x^4 + 1x^2 + 3x + 51$

5 Analiza wyników

Porównam teraz zbieżność metody Jarratta, dla wybranych przykładów, sprawdzając jakie wartości są otrzymywane dla kolejnych iteracji. W pierwszej kolumnie zostały podane numery iteracji.

	przykład 3	przykład 4	przykład 8	przykład 10
1	7.500000000000000	6.602999210734017	25.295130392823790	10.610374324582388 + 5.224981516275498i
2	7.500000000000000	2.618792459294002	18.867590589657567	9.395940472354161 + 4.534188702206354i
3	7.500000000000000	2.006687388295180	14.148328030957984	8.334137398050942 + 3.912784102090538i
4	7.500000000000000	2.000000011914840	10.727115498181211	7.402961345278147 + 3.346016355829732i
5	7.500000000000000	2	8.325178941884589	6.578205628160775 + 2.819552395951016i
6	7.500000000000000	2	6.792181874078571	5.829089427214266 + 2.323235378450696i
7	7.500000000000000	2	6.095937958103034	5.117859789435719 + 1.864656247315842i
8	7.500000000000000	2	6.000360301134374	4.427819671102359 + 1.482558888662360i
9	7.500000000000000	2	6.000000000021446	3.792567666048138 + 1.200166595200505i
10	7.500000000000000	2	6	3.239057075597964 + 0.993299551931028i

Sprawdzę jeszcze ile iteracji trzeba wykonać dla każdego z przykładów, aby otrzymać dokładność 0.001

	punkt startowy	liczba potrzebnych iteracji
przykład 1	8	0
przykład 2	-5	Inf
przykład 3	10	2
przykład 4	20	5
przykład 5	-16	10
przykład 6	2+3i	3
przykład 7	13-4i	10
przykład 8	34	9
przykład 9	16+2i	20
przykład 10	12+6i	22

Poniższa tabela przedstawia jaka liczba iteracji musi zostać wykonana, aby osiągnąć dokładność 0.01, dla kilku przykładów:

punkt startowy	przykład 5	przykład 8	przykład 10
60	9	11	21
40	9	10	18
34	8	9	17
27	8	8	15
24	8	8	14
20	8	7	13
15	8	6	10
12	7	5	8
8	7	4	5
7	7	3	3
6	7	2	17
5	6	6	34
4	6	4	23
1	5	2	4
0	6	2	2
-2	7	2	8
-5	7	4	15
-7	7	5	17
-10	8	7	Inf

Z testów można było zaobserwować, że dla punktu startowego, który jest liczbą rzeczywistą nie otrzymamy miejsca zerowego, które jest liczbą zespoloną, nierzeczywistą. Zbieżność zależy od przypadku, jak widać z wizualizacji, zwykle jest to w jakiś sposób symetryczne względem jakiejś osi przechodzącej przez punkt $0 + 0i$. Ponadto dla wielomianów wyższych stopni zbieżność wydaje się być wolniejsza niż dla wielomianów niższych stopni. Zbieżność metody zależy również w dużym stopniu od wybrania punktu startowego. Raczej należy wybierać takie, które znajdują się w pobliżu punktu $0 + 0i$.